

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 10.10.2007
COM(2007) 575 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Интегрирана морска политика за Европейския съюз

{COM(2007) 574 окончателен}
{SEC(2007) 1278}
{SEC(2007) 1279}
{SEC(2007) 1280}
{SEC(2007) 1283}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Интегрирана морска политика за Европейския съюз

1. ОБОБЩЕНИЕ

Моретата са жизненоважни за Европа. Морските пространства на Европа и нейните брегове са от основно значение за благополучието и благосъстоянието ѝ — те са търговски пътища, климатичен регулатор, източници на храна, енергия и ресурси за Европа и предпочитано място за пребиваване и отдых от нейните граждани.

Нашите взаимодействия с морето са по-интензивни, по-разнообразни и създават по-голяма стойност за Европа, отколкото преди известно време. Въпреки това има напрежение. Ние сме на кръстопът в нашето взаимодействие с океаните.

От една страна, технологията и ноу-хау ни позволяват да извличаме по-голяма стойност от морето, като има все по-голям поток от хора към бреговете на Европа, които извличат полза от тази стойност. От друга страна, кумулативният ефект от тази дейност води до конфликти при използването и до влошаването на морската околна среда, от която зависи всичко останало.

Европа трябва да отговори на това предизвикателство; в контекста на бърза глобализация и климатични промени това е особено неотложно.

Европейската комисия призна този факт и започна подробни консултации и анализ на връзката между Европа и морето.¹ Тези консултации предизвикаха огромен отзив от страна на заинтересованите страни, което ясно показва огромния потенциал на моретата и мащаба на предизвикателството, ако трябва да реализираме този потенциал устойчиво. Тя предостави и много идеи за това как Европа може да отговори на това предизвикателство.

На базата на тази ценна информация Комисията предлага интегрирана морска политика за Европейския съюз въз основа на ясното съзнаване, че всички въпроси по отношение на океаните и моретата на Европа са взаимосвързани и че политиките по отношение на моретата трябва да бъдат разработени по съвместен начин, ако искаме да получим желаните резултати.

Този интегриран междусекторен подход беше настойчиво подкрепен от всички заинтересовани страни. Неговото прилагане ще изисква засилено сътрудничество и ефективна координация на всички политики, свързани с моретата, и на различните нива на вземане на решения.

¹ Виж доклад за процеса на консултации COM(2007) 574. Виж също: „Зелена книга за бъдеща морска политика на Съюза: европейско виждане по отношение на океаните и моретата“. COM(2006) 275.

Интегрираната морска политика ще увеличи капацитета на Европа за изправяне срещу предизвикателствата на глобализацията и конкурентоспособността, климатичните промени, влошаването на морската среда, морската безопасност и сигурност, енергийната сигурност и устойчивост. Тя трябва да е базирана на отлични изследвания на морската среда, технологии и иновации и ще бъде включена в Лисабонския дневен ред за растеж и заетост и в Гьотеборгския дневен ред за устойчивост.

Интегрираната морска политика на Европейския съюз:

- **ще промени начина, по който провеждаме политика и вземаме решения** — на всяко ниво фрагментираното разработване на политика и вземане на решения вече не са адекватни. Взаимодействията трябва да се разбират и да се вземат предвид; да се разработят общи средства; да се идентифицират и използват синергиите; да се избягват и решават конфликтите.
- **ще разработи и предостави работна програма** — действията в рамките на различните секторни политики трябва да прераснат в кохерентна политическа рамка. Планът за действие, придружаващ настоящото съобщение, дава ясна представа за разнообразието и степента на предстоящата работа. Следните проекти са от особено значение:
 - Европейско пространство за морски транспорт без бариери
 - Европейска стратегия за морски изследвания
 - Национални интегрирани морски политики, които трябва да бъдат разработени от държавите-членки
 - Европейска мрежа за наблюдения на морската среда
 - Пътна карта за морско пространствено планиране от държавите-членки
 - Стратегия за смекчаване на ефектите от климатичните промени върху крайбрежните региони
 - Намаляване на емисиите на CO₂ и замърсяването от корабоплаването
 - Премахване на пиратския риболов и вредните дънни мрежи в открито море
 - Европейска мрежа на морските клъстери
 - Преглед на изключенията в трудовото законодателство на Европейския съюз за секторите на корабоплаването и риболова

Настоящото съобщение полага основите на рамката за управление и междусекторните средства, които са необходими за интегрирана морска политика на Европейския съюз, и определя основните действия, които трябва да изпълнява Комисията по време на този мандат. Тези действия ще бъдат ръководени от принципите на субсидиарност и конкурентоспособност, екосистемния подход и от участието на заинтересованите лица.

2. КОНТЕКСТ

Европа има брегова линия от 70 000 км по протежението на два океана и четири морета: Атлантическият океан и Северният ледовит океан, Балтийско море, Северно море, Средиземно море и Черно море. Морските региони на Европейския съюз имат дял от около 40 % от неговия брутен вътрешен продукт и население.

Следователно благополучието на Европа е неизменно свързано с моретата. Корабостроенето и корабоплаването, пристанищата и риболовните райони остават ключови морски дейности, като офшорната енергетика (включително нефт, газ и възобновяемите източници) и крайбрежният и морският туризъм също генерират големи приходи. Морските пристанища и корабоплаването позволяват на Европа да се възползва от бързия растеж на международната търговия и да има водеща роля в глобалната икономика, докато експлоатацията на минерални ресурси, аквакултурите, сините биотехнологии и зараждащите се технологии за работа под морското дъно представляват бизнесвъзможности с нарастващо значение. От същата важност е и използването на моретата за отдих, за естетически и културни цели и значението на това използване за екосистемите.

Гарантирането на това, че използването на морската среда е действително устойчиво, е предпоставка тези индустрии да бъдат конкурентоспособни. Нарастващата уязвимост на крайбрежните зони, все по-претоварените крайбрежни води, ключовата роля на океаните в климатичната система и продължителното влошаване на морската среда изискват по-голямо съсредоточаване върху нашите океани и морета.

Устойчивостта на океана понастоящем е широко призната като основно глобално предизвикателство, тясно свързано с промяната на климата.

Нарастващата конкуренция за морско пространство и кумулативното влияние на човешките дейности върху морските екосистеми правят неадекватно настоящото фрагментирано вземане на решения относно морските въпроси и изискват подход с по-голямо сътрудничество и интегрираност. В продължение на прекалено дълго време политиките например относно морския транспорт, риболовните райони, енергетиката, наблюдението и определянето на политика за моретата, туризма, морската среда и морските изследвания са разработвани отделно, което понякога води до неефективност, несъгласуваност и конфликти при използването.

Въз основа на признаването на този факт виждането на Комисията е за интегрирана морска политика, която покрива всички аспекти на нашето взаимодействие с океаните и моретата. Този новаторски и цялостен подход ще предостави кохерентна политическа рамка, която ще позволява оптималното развитие на всички дейности, свързани с моретата, по устойчив начин.

3. РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА МОРСКА ПОЛИТИКА

Интегрираната морска политика изисква рамка за управление, която прилага интегрирания подход на всяко ниво, както и инструменти за хоризонтална и напречна политика. Тя ще изисква и стабилна финансова база, като се вземат предвид резултатите от подготвителните действия.

3.1. Прилагане на интегрирания подход за морско управление

Комисията е определила цели на морската политика със задача за анализиране на морските въпроси и политиките, които ги засягат, координация между секторните политики, гарантиране на отчитането на взаимодействията между тях и ръководене на разработването на инструментите за междусекторна политика. Тя започна също да обединява агенциите на Европейския съюз с функции, свързани с морската среда, с оглед осигуряване на техния общ принос за разработването на морската политика.

По-добрите регулационни принципи ще напътстват провеждането на политиката на Комисията относно морските въпроси още от ранните етапи: идентификация на основните инициативи във връзка с морската среда в инструментите за годишно планиране и програмиране, обсъждане с гражданското общество и заинтересованите страни, оценки на влиянието и междуведомствените работни групи ще спомагат за гарантирането на това, че Комисията има възможност да изготви и предостави действително интегрирани предложения.

Други институции и участници от Европейския съюз също са поканени да проучат как най-добре систематично да прилагат интегрирания подход за въпросите на морската политика. Някои държави-членки са започнали да разработват механизми за координиране при провеждането на своята морска политика. Всички заинтересовани страни трябва да участват в процеса на управление и са поканени да продължат да предоставят на вниманието на Комисията всеки нормативен акт на Европейския съюз, който по тяхно мнение е в противоречие с постигането на целите на интегрираната морска политика.

- **Комисията:**

- **ще покани държавите-членки да изготвят национални интегрирани морски политики, като работят в тясно сътрудничество със заинтересованите страни, по-специално с крайбрежните региони.**
- **ще предложи през 2008 г. набор от насоки за тези национални интегрирани морски политики и ще докладва ежегодно за действията на Европейския съюз и държавите-членки в това отношение от 2009 г.**
- **ще организира структура за консултации със заинтересованите страни, която да доведе до по-нататъшното развитие на морската политика и да позволява обмен на най-добри практики.**

3.2. Инструменти за създаване на интегрирана политика

Интегрираната рамка за управление за морските въпроси изисква инструменти за хоризонтално планиране, които пресичат свързаните с морската среда секторни политики и подпомагат провеждането на обединена политика. Следните три инструмента са от изключително значение: морско наблюдение, което е съществено за безопасното и сигурно използване на морското пространство; морско пространствено планиране, което е ключово средство за планиране за устойчивото вземане на решения; и подробен и достъпен източник на данни и информация.

3.2.1. Европейска мрежа за морско наблюдение

Морското наблюдение е от най-голямо значение за гарантирането на безопасното използване на морето и за подсигуряването на морските граници на Европа. Подобряването и оптимизацията на дейностите по морско наблюдение и взаимодействието на европейско ниво са важни за това Европа да посрещне предизвикателствата и заплахите, свързани с безопасната навигация, замърсяването на морската среда, правоприлагането и цялостната сигурност.

Дейностите по наблюдението се осъществяват от държавите-членки, но повечето от дейностите и заплахите, за които са предназначени, са международни по своята същност. В рамките на повечето държави-членки дейностите по наблюдението относно риболова, околната среда, определянето на политика относно моретата или имиграцията попадат под отговорността на няколко различни органи за наказателно преследване, които действат независимо един от друг. Това често води до неоптимално използване на оскъдните ресурси.

Следователно Комисията препоръчва необходимостта от по-голяма степен на координация по отношение на морското наблюдение чрез по-задълбочено сътрудничество в рамките на и между бреговите охрана на държавите-членки и съответните други агенции.

Постепенното постигане на интегрирана мрежа за проследяване на плавателни съдове и електронни навигационни системи за европейските крайбрежни води и открито море, включително сателитно наблюдение и разпознаване и проследяване на далечни разстояния (LIRT), също би предоставило безценно средство за държавните агенции.

- **Комисията:**

- **ще насърчава подобряването на сътрудничеството между бреговите охрана на държавите-членки и съответните агенции;**
- **ще предприеме стъпки към по-взаимодействаща система за наблюдение, която да обедини съществуващите системи за наблюдение и проследяване, които се използват за морска сигурност и безопасност, опазване на морската среда, контрол на риболовните райони, контрол на външните граници и други дейности по правоприлагането.**

3.2.2. Морско пространствено планиране и интегрирано управление на крайбрежните зони (ИУКЗ)

Съществуващите планови рамки са съсредоточени предимно върху земните участъци и често не разглеждат въпроса как крайбрежното развитие може да засегне морето и обратно. Ние трябва да разгледаме предизвикателствата, които възникват от нарастващото конкурентно използване на морето за морски транспорт, риболов, аквакултури, дейности за отдих и почивка, офшорно производство на енергия и други форми на експлоатация на морското дъно.

Следователно морското пространствено планиране е основно средство за устойчивото развитие на морските зони и крайбрежните региони и за възстановяването на здравословна околна среда в моретата на Европа.

След препоръката² на Европейския съюз държавите-членки са започнали да използват интегрирано управление на крайбрежните зони (ИУКЗ), за да регулират пространственото проявление на икономическите дейности и за да определят системи за пространствено планиране за крайбрежните води на Европа. Тези два инструмента допринасят за изпълнението на ангажиментите, произтичащи от тематичната стратегия за опазване на морската среда³, и предоставят оператори с подобрена предвидимост за планирането на бъдещи инвестиции. Ще бъде определена система за обмен на най-добри практики между органите, ангажирани в морското пространствено планиране и интегрираното управление на крайбрежните зони (ИУКЗ).

Компетентността за вземане на решения в тази сфера е на държавите-членки. Това, което е необходимо на европейско ниво, е поемането на ангажимент за общи принципи и насоки за улесняване на процеса по гъвкав начин и гарантиране на зачитането на регионалните морски екосистеми, които преминават националните морски граници.

- **Комисията:**

- **ще разработи пътна карта през 2008 г., за да улесни развитието на морското пространствено планиране от държавите-членки.**

3.2.3. Данни и информация

Наличието и лесният достъп до голям обхват от данни за природната и човешка дейност в океаните е в основата на вземането на стратегически решения за морската политика. Като се има предвид голямото количество данни, които се събират и съхраняват в цяла Европа за различни цели, установяването на подходяща инфраструктура за морските данни и информация е от изключително значение.

Тези данни трябва да се събират в подробна и съвместима система и да бъдат достъпни като средство за по-добро управление, разширяване на услугите с добавена стойност и устойчиво развитие на морската среда. Това е значително начинание с много измерения и трябва да се развива съгласно ясен и кохерентен план в продължение на години.

- **Комисията:**

- **ще предприеме стъпки през 2008 г. за изграждането на Европейска мрежа за наблюдение и данни за морската среда⁴ и ще насърчава многостранното планиране на водите на държавите-членки, за да се подобри достъпът до висококачествени данни.**

² Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2002 г. относно прилагането на интегрираното управление на крайбрежните зони в Европа (2002/413/ЕО).

³ Виж предложение за рамкова директива на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морската околна среда (морската сфера от директива за тематичната стратегия за политиката за опазване и защита на морската околна среда COM(2005) 505.

⁴ Основаваща се *inter alia* върху инициатива на ГМОСС.

4. СФЕРИ НА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИНТЕГРИРАНА МОРСКА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Интегрираната морска политика на Европейския съюз ще съсредоточи дейността си предимно в следните пет сфери:

4.1. Максимизиране на устойчивото използване на океаните и моретата

Първата цел на интегрираната морска политика на Европейския съюз е да се създадат оптимални условия за устойчиво използване на океаните и моретата, давайки възможност за развитие на морските сектори и крайбрежните региони.

В много държави-членки растежът на морската икономика напоследък беше по-висок от този на цялата икономика, по-специално в регионите, които са активни в морската логистика. Движението на съдове се е увеличило значително от 2000 г. и се очаква да се увеличи три пъти до 2020 г. Регионите, които са активни на други пазари с голям растеж, като тези на морското оборудване, офшорната вятърна енергия, плаването с лодки и круизни кораби за отпих, също ще продължат да се възползват от този растеж. Потенциалът за европейските индустрии да развият нови морски продукти, които могат да бъдат водещи на световните пазари, също е значителен, като се има предвид значителните експертни познания на Европа в морските технологии.

Голяма част от потенциала обаче остава неизползван. Актуализираното стратегическо виждане за развитието на конкурентоспособно, безопасно и сигурно корабоплаване, пристанища и свързаните с тях сектори е съществено, ако искаме да постигнем устойчив растеж на свързаните с морето дейности, като същевременно осигурим тяхното развитие по начин, който не застрашава здравето на морската екосистема.

Корабоплаването е жизненоважно за международната и вътрешна търговия на Европа и остава в основата на морския клъстер. Въпреки това тази индустрия ще продължи да просперира единствено ако Съюзът продължи да работи за установяването на високо ниво на морска безопасност и сигурност, като подпомага опазването на човешкия живот и околната среда, докато насърчава международни равнопоставени условия за действие.

Въпреки че корабоплаването е предизвикващ загриженост източник на замърсяване на въздуха и на емисии на CO₂, то остава значително по-ефективно по отношение на енергията от пътния транспорт. По тази причина и поради необходимостта от намаляване на товарните превозни средства по претоварените пътища на Европа интегрираната морска политика настойчиво благоприятства насърчаването на безопасното и сигурно корабоплаване. Текущите програми на Европейския съюз (TEN-T и МАРКО ПОЛЮ) ще продължат да подпомагат създаването на магистрали на мрежите за морски превози/морски превози на къси разстояния. Бъдещото развитие на Трансевропейската транспортна мрежа (TEN) трябва също изцяло да вземе под внимание нарастващото използване на моретата в сферата на енергетиката.

Независимо от това корабоплаването остава в неизгодно положение в сравнение с другите видове транспорт. Другите начини за транспортиране се възползват от повече държавни инвестиции. Освен това един плавателен съд, който пътува между две пристанища на Европейския съюз, подлежи на по-комплексни и отнемащи време процедури, отколкото едно товарно превозно средство, тъй като в Европа все още не

съществува истински вътрешен пазар на морския транспорт. За да се освободи пълният потенциал на корабоплаването в Европа, това неизгодно положение на морския транспорт в сравнение с другите начини за транспортиране трябва да бъде премахнато чрез опростяване на административните и митническите формалности за вътрешните за Европейския съюз морски услуги.

- **С оглед на подобряването на ефективността на морския транспорт в Европа и гарантирането на неговата дългосрочна конкурентоспособност Комисията:**
 - **ще предложи европейско пространство за морски транспорт без бариери;**
 - **ще изготви подробна стратегия за морски транспорт за периода от 2008 г. до 2018 г.**

Европейските морски пристанища са друга важна връзка в логистичната верига, от която зависи европейската икономика. Те са центрове на икономическа дейност, които изпълняват ключова роля при определянето на качеството на заобикалящата ги градска и природна среда.

Глобализацията означава, че ставаме свидетели на безпрецедентен растеж на международната търговия. При условие че 90 % от външната търговия на Европа и приблизително 40 % от нейната вътрешна търговия преминава през пристанища ѝ, не е трудно да разберем голямото предизвикателство, пред което трябва да се изправят пристанищата на Европа, за да се справят с нарастващото търсене. Развитието на техния капацитет трябва да отразява растежа на вътрешната и международна търговия на Европа и да протича по начин, който е съвместим със съответните цели на политиката на Европейския съюз, по-специално нейните цели във връзка с околната среда и конкурентоспособността.

- **Комисията:**
 - **ще предложи нова политика за пристанищата, като има предвид многото функции на пристанищата и по-широкия контекст на европейската логистика;**
 - **ще направи предложения за намаляване на нивата на замърсяване на въздуха от корабите в пристанищата, които засягат преди всичко премахването на съществуващите данъчни пречки за наземното електроснабдяване**
 - **ще представи до края на 2008 г. насоки за прилагането на общностното законодателство за околната среда при разширяването на пристанищата**

Морската логистична верига на Европа изисква също съвременно *корабостроене, ремонт и морско оборудване*, а Европейският съюз ще разчита на успешни

инициативи⁵, за да насърчава развитието на тези индустрии и по-специално на малките и средни дружества.

Повечето инвестиции в морските изследвания и технологии ще са средство за постигане на икономически растеж, без допълнително да се влошава състоянието на околната среда. Тази инвестиция също ще създаде нови възможности. Съобразените с околната среда технологии, които позволяват морските дейности да просперират, като се запазва морската среда, ще позволят на европейския бизнес да запази предимството си с увеличаването на глобалните стандарти и развитието на нови обещаващи индустрии, като сините биотехнологии, офшорните възобновяеми източници на енергия, подводните технологии и съоръжения и морските аквакултури.

Технологията позволява също на Европа да се възползва от пълния потенциал на морето като източник на нефт и газ⁶, както и на възобновяеми източници на енергия, позволявайки транспортирането на енергия и разнообразява маршрутите за транспорт на енергия, като по този начин увеличава сигурността на доставянето. Енергийната ситуация в Европа показва, че обхватът на синергията между енергията и морските политики ще се увеличи⁷. В това отношение съобщението на Комисията от януари 2007 г.⁸ относно енергийната стратегия за Европа признава необходимостта от допълнително развитие на използването на океаните и моретата за насърчаване на енергийните цели на Европейския съюз.

Бизнесинтеграцията и конкурентоспособността в морския сектор силно се подсилват от образуването на *многосекторни клъстери*⁹. Тези клъстери са от основно значение за запазването и разширяването на морското ноу-хау в Европа затова играят централна роля и в морската политика. Публично-частното сътрудничество в центровете за морска подготовка също предоставя добра рамка за цялостно разбиране и планиране на взаимодействието между различните индустрии и сектори.

- **Комисията ще окуражи създаването на многосекторни клъстери и на регионални морски елитни центрове и ще насърчава европейска мрежа от морски клъстери.**

Целта на Комисията е да увеличи броя и качеството на *работните места, свързани с мореплаването*, за европейски граждани. Спадът на морската заетост, свързана с корабоплаването, е тревожен факт, който трябва да бъде променен, тъй като опитът на мореплавателите е ключов и за работните места, базирани на брега.

Подобрената политика за набиране на персонал и по-добрите работни условия (включително условията за здраве и безопасност), подпомагани от съгласуваните усилия на всички заинтересовани страни в мореплаването и ефективната регулаторна рамка, като се има предвид глобалният контекст, са необходими за привличането на

⁵ Като Waterborne Platform и LeaderShip 2015.

⁶ Според Международната асоциация на производителите на нефт и газ (OGP) 40% от нефта и 60% от газа, които понастоящем се консумират в Европа, са извлечени офшорно.

⁷ Виж работен документ на службите на Комисията със заглавие „Енергийна политика и морска политика: осигуряване на по-добро съответствие.

⁸ Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент: енергийна политика за Европа COM(2007)1.

⁹ Виж работен документ на службите на Комисията, приложен към настоящото съобщение.

европейците в този сектор. Комисията изцяло подкрепя социалния диалог за интегриране на Конвенцията за стандартите за морски труд на МОТ в правото на Общността. Комисията също така ще насърчава разработването на система, която да предоставя на европейците по-добри и по-обхватни перспективи за кариера в морските клъстери. Това ще включва разширяване на обхвата на морските изследвания и подобряване на уменията и квалификацията на морските професии.

- **Комисията:**

- **ще преоцени в тясно сътрудничество със социалните партньори изключенията, които засягат морските сектори в трудовото законодателство на Европейския съюз¹⁰;**
- **ще насърчава издаването на сертификат за морска подготовка.**

Независимо от усилията в миналото увеличената икономическа активност по бреговете и в моретата на Европа се свързва с влошаването на *качеството на морската околна среда*. Комисията вече предложи морска стратегия на ЕС, включително предложение за директива¹¹, за да преустанови и преобърне тази тенденция и да предостави рамка за действие на Общността за постигане на добро екологично състояние на морската околна среда на фона на устойчиво развитие.

Това предизвикателство се засилва от силното влияние, което климатичните промени вероятно ще имат в крайбрежните региони. Съхраняването на въглерод под морското дъно е друга новаторска дейност, която има голям потенциал за смекчаване на климатичните промени. Европейският съюз трябва да остане на новаторско ниво по отношение на тази технология, като предоставя кохерентна политическа рамка, за да реализира напълно този потенциал.

Поради това целите на законодателството на Европейския съюз във връзка с околната среда, по-специално на директивата за местообитанията¹² и на предложената директива за стратегията за морската среда, трябва да бъдат постигнати. Достиженията на правото на Общността относно морската безопасност и предотвратяването на замърсяването от корабите също са от значение в това отношение. Бързото приемане на съдържащите се в третия морски пакет предложения ще допринесе много за тези достижения.

- **Комисията:**

- **ще започне пилотни дейности за намаляване на влиянието и адаптиране към климатичните промени в крайбрежните зони;**
- **ще подкрепи активно международните усилия за намаляване на замърсяването на въздуха, причинено от корабите, и ще направи предложения на европейско ниво при липсата на напредък в тези усилия;**

¹⁰ Съобщение относно адаптирането на регулаторната социална рамка за повече и по-добри работни места, свързани с мореплаването, в Европейския съюз COM(2007) 59.

¹¹ COM(2005) 504 и COM(2005) 505.

¹² Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна.

- **ще подкрепи активно международните усилия за намаляване на емисиите от парникови газове от корабите и, – при липсата на напредък в тези усилия – ще разгледа възможности за действия на Европейския съюз в тази област;**
- **вземайки изцяло предвид настоящите действия на международно равнище, ще направи предложения за демонтирането на старите кораби по ефективен, безопасен и устойчив по отношение на околната среда начин.**

Управлението на риболова трябва да вземе под внимание в по-голяма степен благополучието на крайбрежните общности, морската среда и взаимодействието на риболова с другите дейности. Възстановяването на запасите от риба ще се извършва енергично, което изисква точна научна информация и засилване на преминаването към многогодишно планиране. Комисията ще предприеме действия, за да гарантира, че общата политика в областта на рибарството отразява базирания на екосистемите подход от стратегията за морската среда и ще работи за премахването на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов в своите води и в открито море.

Управлението на запасите от риба за максимален устойчив улов ще осигури по-добро бъдеще за европейската риболовна общност и ще гарантира своя принос за безопасността на хранителните продукти в Европа, като това трябва да бъде постигнато до 2015 г., съгласно международните ангажименти.

Подобряването на сигурността по време на работа за рибарите също трябва да се разгледа в по-широкия контекст на морските работни условия и социалната политика, а опитът и познанията на рибарите за морето трябва да се използва от обществото като цяло.

Разрастването на аквакултурите за удовлетворяване на глобалното търсене на морски храни трябва да се постигне в рамките на регулаторна рамка, която насърчава предприемачеството и иновациите и гарантира съответствие с високите стандарти на околната среда и общественото здраве.

• **Комисията:**

- **ще предприеме стабилни действия за премахването на изхвърлянето на улов¹³ и вредните риболовни практики, като дънните мрежи в открито море, в уязвими местообитания¹⁴;**
- **ще предприеме стабилни действия за премахването на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов¹⁵;**
- **ще насърчава развитието на безопасна за околната среда индустрия на аквакултури в Европа.**

¹³ Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент: Политика за намаляване на нежелания съпътстващ улов и прекратяване на изхвърлянето на улов в европейската риболовна промишленост COM(2007) 136.

¹⁴ Съобщение и предложение за Регламент, които следва да бъдат представени на 17 октомври.

¹⁵ Съобщение и предложение за Регламент, които следва да бъдат представени на 17 октомври.

4.2. Изграждането на база от познания и иновации за морската политика

Морската наука, технологиите и изследванията са много важни за устойчивото развитие на морските дейности.

Като ни помагат да развием по-модерно разбиране за влиянието на човешките дейности върху морските системи, научните изследвания и технологии предоставят ключа за разграничаването на развитието на морските дейности от влошаването на околната среда.

Засилването на интердисциплинарния подход към морската наука може да ни помогне по-добре да разберем взаимодействията между морските дейности и следователно ще бъде неотменен компонент от интегрираната морска политика. Също така е много важно дали трябва да предвидим и смекчим, доколкото е възможно, вероятните ефекти от климатичните промени.

Морските изследвания са скъпи: не можем да си позволим неефективност. За да се използват най-добре европейските ресурси, трябва да бъде изготвена ясна стратегия, която ще свърже политическите и изследователските приоритети, ще разгледа междусекторните предизвикателства, ще увеличи до максимум синергиите между усилията на държавата-членка и Общността, ще избегне дублирането и ще подобри диалога между заинтересованите участници. Европа трябва също да проучи как изследванията могат да имат по-голям принос за иновациите и как да превърне по-ефективно познанията и уменията в индустриални продукти и услуги.

Развитието на мрежата за наблюдение и данни за морската среда¹⁶ ще бъде важно средство за тази стратегия.

• Комисията:

- **ще представи подробна европейска стратегия за мореплавателските и морските изследвания през 2008 г.;**
- **ще започне съвместни кръстосани проверки съгласно Седмата изследователска рамкова програма за насърчаване на интегрирания подход и подобряване на разбирането на морските въпроси;**
- **ще подпомага изследванията, за да предвижда, смекчава и да се адаптира към ефектите от климатичните промени върху морските дейности, морската околна среда, крайбрежните зони и островите;**
- **ще подпомага създаването на европейско партньорство във връзка с морската наука за съвместен диалог между научната общност, индустрията и лицата с политически правомощия.**

4.3. Предоставяне на най-добро качество на живот в крайбрежните региони

Увеличението на населението в *крайбрежните региони и островите* е два пъти по-голямо от средното за Европейския съюз през последното десетилетие. Крайбрежните

¹⁶ Виж раздел 3.2.3.

общности са дестинация и за повечето туристи в Европа, като правят необходимостта от обединяване на икономическото развитие, устойчивостта на околната среда и качеството на живот изключително голяма в тези региони.

Регионалните органи и крайбрежните общности имат важна роля в регулирането на крайбрежните и морски дейности. Комитетът на регионите, крайбрежните региони и техните мрежи по този начин са ключови партньори в развитието на интегрираната морска политика на Европейския съюз.

Поради техните пристанища и морски индустрии тези региони имат стратегическо значение за Европа като цяло. Те произвеждат важни услуги за вътрешността и действат като база за определяне на политиката относно морските граници и крайбрежните води. Това води до значителни изисквания към инфраструктурата, които трябва да бъдат взети под внимание при разпределянето на ресурсите на Общността. Крайбрежните региони също са засегнати конкретно от климатичните промени и управлението на риска може да има драматичен ефект върху техните бюджети и икономики.

Морето е определящо за крайбрежния и морски туризъм, който е основен катализатор на икономическото развитие в крайбрежните зони на Европа. Комисията ще работи по-ефективно със заинтересованите страни при развиването на политика за устойчив туризъм, която взема предвид крайбрежния и морски туризъм.

Налични са източници на финансиране, но заинтересованите страни смятат, че имат недостатъчен достъп до информация. Комисията ще работи за оптимизиране на подпомагането за морските проекти в крайбрежните региони и островите, които са в обхвата на наличните инструменти за финансиране на Общността.

Необходимостта от подобрени социално-икономически данни за морските сектори и крайбрежните региони също е очевидна, тъй като трудностите при получаването на тази информация ограничават възможността на регионалните заинтересовани страни да разработят рационални дългосрочни планове и инвестиции.

Междурегионалното сътрудничество също е съществено за развитието на крайбрежните региони на Европа, имайки предвид тяхното многообразие и специфики. Комисията съответно ще използва напълно програмата за териториално сътрудничество, за да подпомага междурегионалното морско развитие.

Най-отдалечените региони и островите страдат от значителни икономически недостатъци, но имат висок потенциал в морските дейности и морските изследвания. Техните големи морски пространства са от значителен интерес за Съюза поради екосистемите си. Комисията ще насърчава, в рамките на неотдавнашното съобщение относно крайно отдалечените региони на Европейския съюз, както развитието на техния морски потенциал, така и тяхното сътрудничество с регионалните съседи.

- **Комисията:**

- **ще насърчава в рамките на предстоящата инициатива за туризма крайбрежния и морския туризъм;**

- ще изготви база от данни за наличното финансиране на Общността за морски проекти и крайбрежни региони и ще разработи до 2009 г. база от данни за социално-икономическите параметри на морските сектори и крайбрежните региони
- ще предложи стратегия на Общността за предотвратяване на бедствията, която да набляга на рисковете, на които са изложени крайбрежните региони;
- ще насърчава развитието на морския потенциал в най-отдалечените региони и островите.

4.4. Насърчаване на европейското лидерство в международните морски дейности

Европейският съюз ще работи за по-ефективно международно управление на морските въпроси и ефективно прилагане на международното морско законодателство, като подтиква държавите-членки да ратифицират съответните инструменти. Той ще насърчава координирането на европейските интереси в ключови международни форуми.

Външните приоритети за интегрираната морска политика на Съюза ще бъдат достъпът до международни пазари за морските индустрии и услуги на Европа, устойчивата научна и търговска експлоатация на дълбоките морета, опазването на глобалното морско биологично разнообразие, подобряването на морската безопасност и сигурност, работните условия, намаленото замърсяване от корабите и борбата с незаконните дейности в международни води.

Ще бъде обърнато внимание и на геополитическите въздействия на климатичните промени. В този контекст Комисията ще представи през 2008 г. доклад за стратегическите въпроси, свързани със Северния ледовит океан.

Морските въпроси ще бъдат редовна тема в дискусиите с партньорите на Европейския съюз, които вече са предприели стъпки към интегриран морски подход, като Австралия, Канада, Япония, Норвегия и САЩ, както и с други партньори, като Бразилия, Китай, Индия и Русия.

Европейският съюз ще развие също съвместна отговорност върху моретата, които споделя с най-близките си съседи. По-специално ще направи предложения за повишено сътрудничество при управлението на Средиземно море и Черно море. Той ще насърчава сътрудничеството по морските въпроси съгласно Северното измерение от своята външна политика и ще внесе морските дейности в дневния ред на ЕС за сътрудничество с развиващите се страни, включително малки островни развиващи се страни. В този контекст ЕС ще подпомага морската политика и законодателство във връзка с морето, като изгражда капацитет в развиващите се страни.

Комисията ще предложи споразумение за прилагане на КООНМП¹⁷ по отношение на морското биологично разнообразие в районите извън националната юрисдикция и ще

¹⁷

Конвенция на Организацията на обединените нации по морско право.

работи за успешното приключване на международните преговори относно морските защитени зони в открито море.

- **Комисията :**

- **ще насърчава сътрудничеството по отношение на въпросите на морската политика и управлението на общите морета в рамките на политиките за разширяване и европейско добросъседство и Северното измерение;**
- **ще предложи стратегия за външни дейности на морската политика на Съюза чрез градивен диалог с основни партньори.**

4.5. Повишаване на информираността за морска Европа

Заинтересованите страни ясно изразиха своето мнение, че процесът на развитие на морска политика на Европейския съюз е полезен за повишаването на общественото съзнание за стойността на морската икономика и наследство и създава чувството за обща цел и идентичност между заинтересованите страни.

Интегрираната морска политика трябва да се стреми да повиши информираността за морска Европа и да подобри представата за морските дейности и професии.

Тя трябва също да насърчава морското наследство на Европа, подпомагането на морските общности, включително пристанищните градове и традиционните рибарски общности, тяхната материална култура и традиционни умения и насърчаването на връзките между тях, които увеличават техните познания и тяхната популярност.

- **Комисията:**

- **ще насърчи съставянето на европейски атлас на моретата като образователно средство и като средство за изтъкване на нашето общо морско наследство;**
- **ще предложи да се чества ежегоден Европейски ден на морето от 2008 г., като по този начин ще повиши информираността за морските въпроси и ще насърчи връзките между организациите за морско наследство, музеите и аквариумите.**

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Европейският съвет от юни 2007 г. приветства широката дискусия, която се състоя в Европа относно бъдещата морска политика. Държавните и правителствените ръководители приканиха Комисията през октомври да представи европейски план за действие. Отчитайки принципа на субсидиарност, този план за действие има за цел пълното използване по екологично устойчив начин на потенциала на свързаните с морето икономически дейности.

Чрез настоящото съобщение и приложения към него план за действие Комисията отговаря на това искане на Европейския съвет, вземайки под внимание становищата на

другите европейски институции, правителствата на държавите-членки, Европейския парламент и голям брой заинтересовани лица.¹⁸

Комисията призовава Европейския съвет, Съвета на министрите на Европейския съюз и Европейския парламент, както и Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, националните и регионални органи и други заинтересовани страни да се отзоват активно на тази политика.

¹⁸ За подробна информация виж „Заключения от консултациите относно европейска морска политика“, COM(2007) 574 от 10.10.2007 г.